

1

Schotse Hooglanden, 14 januari 1945

‘O god, laat hem de auto aan de kant zetten,’ zei ik terwijl de wagen de zoveelste bocht om slingerde in vrijwel complete duisternis.

We hadden de marinebasis in Aultbea al bijna vier uur geleden verlaten en sindsdien waren we van controlepost naar controlepost geracet. Ik geloof echt dat dat de enige keren waren dat de chauffeur op de rem trapte. Bij de laatste controlepost was ik kotsmisselijk. Ik kon nog net voorkomen dat ik over de laarzen van de bewaker heen braakte. Hij keek niet eens naar onze papieren, maar duwde de rood-witte paal omhoog en gebaarde met een blik vol afkeer dat we mochten doorrijden.

‘Chauffeur! Zet hem aan de kant,’ zei Ellis, die op de achterbank tussen Hank en mij in zat.

‘Een “kant” is er niet, vrees ik,’ zei de chauffeur met een zwaar Hooglands accent. Hij had een opvallend rollende r. Midden op de weg bleef hij staan.

Hij had gelijk. Als ik uit de auto stapte, zou ik tot aan mijn enkels in de prikkels en modder staan. Niet dat mijn kleren en schoenen überhaupt nog te redden waren. Ik stonk naar zwavel en cordiet en verspreidde een geur van angst. Mijn panty was als spinrag dat om mijn benen was getrokken en mijn scharlakenrode nagels waren afgebroken en gescheurd. Mijn haar was niet meer gedaan sinds de dag voordat we wegvoeren uit de scheepswerf in Philadelphia. Ik had er nog nooit zo onverzorgd uitgezien.

Ik leunde uit het open portier en gaf over, terwijl Ellis over mijn rug wreef. Natte sneeuw verzamelde zich op mijn kruin.

Ik ging weer rechtop zitten en trok het portier dicht. ‘Sorry. Ik ben kapot. Kunt u die dingen ook van de koplampen halen? Vol-

gens mij gaat het beter als ik kan zien wat er aankomt.' Ik doelde op de metalen platen met gleufjes die onze eenogige chauffeur erop had geklikt voordat we de basis verlieten. Ze beperkten het zicht tot ongeveer een meter voor ons.

'Dat kan niet,' riep hij opgewekt terug. 'Vanwege de Verduistering'. Terwijl hij door de versnellingen joeg, zwaaide mijn hoofd van voren naar achteren. Ik leunde voorover en hield mijn gezicht in mijn handen.

Ellis klopte me op de schouder. 'Volgens mij zijn we er bijna. Denk je dat frisse lucht helpt?'

Ik ging weer rechtop zitten en liet mijn hoofd tegen de achterkant van de gescheurde leren bank vallen. Ellis reikte voor me langs naar het raam en draaide het een stukje open. Ik draaide mijn gezicht naar de koude lucht en sloot mijn ogen.

'Hank, kun je alsjeblíeft je sigaret uitdrukken?'

Hij antwoordde niet, maar een stroom ijskoude lucht verklapte dat hij hem uit het raam had gegooid.

'Dank je,' zei ik zacht.

Twintig minuten later, toen de auto eindelijk tot stilstand kwam en de chauffeur de motor afzette, verlangde ik zo wanhopig naar vaste grond onder mijn voeten dat ik al uitstapte voordat de chauffeur zijn eigen portier had opengeduwd, laat staan het mijne had opengedaan. Ik viel op mijn knieën.

'Maddie!' riep Ellis verschrikt uit.

'Niets aan de hand,' zei ik.

Er hing een snel bewegend wolkendek onder een bijna volle maan, en in het licht ervan zag ik voor het eerst onze onwaarschijnlijke eindbestemming.

Ik strompelde overeind en wankelde bij de wagen vandaan, bang dat ik opnieuw zou moeten kotsen. Mijn benen dreven me naar het gebouw, dat steeds sneller begon te draaien. Ik knalde tegen de muur en liet me naar beneden glijden, totdat ik ertegenaan gehurkt zat.

In de verte blaatte een schaap.

Zeggen dat ik wenste dat ik daar niet was, was een belachelijk understatement, maar van een vrije keuze was überhaupt geen sprake geweest:

We moeten dit doen, had Hank gezegd. *Voor Ellis*.

Weigeren had gelijkgestaan aan verraad, een daad van opzettelijke wreedheid. En dus waren we, vanwege de strijd tussen mijn man en zijn vader en hun krankzinnige obsessie met een mythisch monster, de Atlantische Oceaan overgestoken op hetzelfde moment dat een echte gek, een echt monster, de wereld probeerde te veroveren om zijn eigen redenen van ego en trots.

Ik zou alles hebben gegeven om twee weken terug in de tijd te gaan, naar het begin van het oudejaarsfeest, en het hele script te herschrijven.

Rittenhouse Square, Philadelphia, 31 december 1944

‘Vijf! Vier! Drie! Twee!’

Het woord ‘één’ had zich al op onze lippen gevormd, maar voordat het eroverheen kon glijden, klonk er boven ons een explosie. Terwijl er om ons heen werd gegild, wierp ik me tegen Ellis aan, waardoor ik champagne over ons beiden morste. Hij sloeg beschermend een arm om mijn hoofd en morste zelf geen druppel.

Toen het geschreeuw afnam, hoorde ik gerinkel boven ons, als brekend glas. Het geluid ging vergezeld van een onheilspellend gekreun. Tegen Ellis’ borst geleund tuurde ik omhoog.

‘Wel allemachtig,’ zei Hank allerminst verrast. Volgens mij was hij de enige in de zaal die niet was geschrokken.

Alle ogen richtten zich omhoog. Negen meter boven ons zwaaide een grote kroonluchter aan zijn verzilverde ketting en wierp flikkerend, gebroken licht op de muren en vloer. Het was alsof een regenboog uiteen was gespat in een miljoen stukjes die nu over het marmer, de zijdestoffen en het damast dansten. Verbijs-terd keken we toe. Ik blikte zenuwachtig naar Ellis en daarna terug naar het plafond.

Naast generaal Pew, onze gastheer van wat beslist het feest was waarnaar dit jaar het meest was uitgekeken, landde een reusachtige kurk, waarna die als een gek rond begon te stuiten. Een fractie van een seconde later viel een kristal zo groot als een kwartelei uit de lucht naar beneden en belandde recht in zijn glas, waardoor er van de inhoud bijna niets meer over was. Hij staarde er naar, verdoofd en aangeschoten, pakte toen rustig zijn zakdoek en depte zijn jacquet droog.

Iedereen barstte in lachen uit. Ik zag een lakei in een ouderwet-

se kniebroek bleek en roerloos op de een na bovenste sport van een huishoudtrap staan. Hij hield met heel veel moeite de grootste champagnefles vast die ik ooit had gezien. Op de marmeren tafel voor hem stond een piramide van glazen. Schonk je in het bovenste glas, dan werden ze uiteindelijk allemaal gevuld. Terwijl een stroom bubbels over de rand van de fles in de mouwen van de lakei verdween, staarde hij lijkbleek naar mevrouw Pew.

Hank overzag de situatie en kreeg kennelijk medelijden met de man. Terwijl hij zijn glas en zijn vrije hand hief, bulderde hij met de flair van een circusdirecteur: 'Eén! Gelukkig nieuwjaar!'

Het orkest zette 'Auld Lang Syne' in. Generaal Pew dirigeerde met zijn lege glas en mevrouw Pew stond te stralen aan zijn zijde. Haar feest was een daverend succes én er was nu een grappige anekdote ontstaan die mensen nog jaren zouden vertellen.

*Should auld acquaintance be forgot, and never brought to mind
Should auld acquaintance be forgot, and auld lang syne...*

Zij die de tekst kenden, zongen mee. Ik had mijn geheugen die middag opgefrist ter voorbereiding op het grote moment, maar de knal van kurk tegen kristal had alle liedregels uit mijn hoofd geslagen. Toen we bij het stuk kwamen waar over heuvels werd gerend en madeliefjes werden geplukt, gaf ik het op en la-la-la-de me met Ellis en Hank door de rest.

Ze zwaaiden met hun glas uit solidariteit met generaal Pew, hun vrije arm om mijn middel geslagen. Aan het eind leunde Ellis naar me toe om me te kussen.

Hank keek van links naar rechts en zette een verbluft gezicht op. 'Hmm. Ik mis mijn date. Wat heb ik met haar gedaan?'

'Wat je in elk geval níét met haar hebt gedaan, is trouwen,' zei ik. Ik snoof, waarbij er bijna champagne uit mijn neus kwam. Ik had minstens vier glazen op, weinig gegeten en gedroeg me daarvoor tamelijk vrijpostig.

Zijn mond zakte open, zogenaamd verontwaardigd, maar zelfs hij kon niet doen alsof hij niet wist dat Violet steeds wanhopiger werd ten aanzien van de verloving die maar bleef voortduren.

‘Is ze naar huis gegaan?’ Hij keek nu iets serieuzer in het rond. ‘Ik weet het niet,’ zei ik. ‘Ik heb haar al een tijdje niet gezien.’

‘Wie gaat me dan een gelukkig nieuwjaar kussen?’ vroeg hij bedroefd.

‘O, kom hier, grote lummel.’ Ik ging op mijn tenen staan en drukte een kus op zijn wang. ‘Je hebt altijd ons nog. En we hoeven niet eens een ring van je.’

Ellis keek ons van opzij geamuseerd aan en gebaarde naar Hank dat hij mijn lippenstift van zijn wang moest vegen.

Achter hem balanceerde de lakei nog steeds op de huishoudtrap. Hij stond voorovergebogen en probeerde de fles op het bovenste glas te richten. Zijn gezicht was van inspanning paars geworden. Zijn mond had zich tot een strakke streep gevormd. Ik keek om me heen of er versterking aan kwam, maar zag niemand.

‘Ellis? Volgens mij heeft hij hulp nodig,’ zei ik terwijl ik met mijn hoofd naar de lakei knikte.

Ellis keek naar hem. ‘Je hebt gelijk,’ zei hij, en hij gaf me zijn glas aan. ‘Hank? Zullen we?’

‘Denk je echt dat ze naar huis is?’ zei Hank bedroefd. Zijn lippen bleven boven de rand van zijn glas hangen. ‘Ze zag er betoverend uit vanavond. Haar jurk had de kleur van de avondgloed, de lovertjes vormden jaloeerse sterren in het melkwegstelsel van haar nacht, maar niets, niéts kon zich meten met de romige huid van haar...’

‘Jongens! Aandacht erbij!’ zei ik.

Hank schrok meteen op uit zijn mijmering. ‘Wat?’

‘Maddie denkt dat die man hulp nodig heeft,’ zei Ellis.

‘Die fles is gigantisch,’ zei ik. ‘Ik geloof niet dat hij hem houdt.’

‘Dat denk ik ook niet. Dat is een balthazar,’ zei Ellis.

‘Dat is geen balthazar,’ zei Hank. ‘Het is een nebukadnezar.’

De armen van de lakei trilden. Hij begon te schenken, maar miste. De champagne viel tussen de glazen en spatte op de tafel en de vloer. Zijn handschoenen en mouwen waren doorweekt.

‘O, o,’ zei Hank.

‘Inderdaad, o, o,’ zei Ellis. ‘Mevrouw Pew zal er niet blij mee zijn.’
‘Ik durf te wedden dat mevrouw Pew nooit blij is,’ zei Hank.

Het zweet stroomde van het voorhoofd van de lakei. Het was duidelijk te zien dat hij voorover ging vallen, boven op de glazen. Ik zocht naar mevrouw Pew, maar ze was verdwenen. Ik probeerde de generaal te waarschuwen, maar die was druk in gesprek met een bijgeschonken grog in de hand.

Ik duwde mijn elleboog in Ellis’ zij.

‘Toe!’ zei ik dringend. ‘Ga hem helpen.’

‘Over wie heeft ze het?’ zei Hank.

Ik keek hem kwaad aan en deed dat nog een paar keer, tot hij het weer wist.

‘O! Natuurlijk!’ Hij wilde me zijn glas aangeven, maar ik hield er al twee in mijn handen. Hij zette het zijne op de grond en gaf een ruk aan zijn revers, maar voordat Ellis en hij in actie konden komen, arriveerde er hulp. Een groep bedienden kwam aangestoven met vier kleinere, nog steeds vrij grote flessen en drie extra huishoudtrappen. Mevrouw Pew liep achter hen aan om te kijken of alles goed verliep.

‘Kijk, dát zijn balthazars,’ zei Hank met veelbetekenende blik. Hij pakte zijn glas van de grond en sloeg het achterover.

‘Nee. Dat zijn jéroboams,’ zei Ellis.

‘Ik heb echt wel verstand van champagne,’ zei Hank.

‘En ik niet?’

‘Jullie hebben het allebei mis. Het zijn ebenezers,’ zei ik.

Daar hadden ze niet van terug.

Ik barstte in aangeschoten gegniffel uit. ‘Ebenezers. Snap je hem? Kerstmis? De feestdagen? O, laat maar. Kan iemand een nieuw glas voor me halen? Ik heb de mijne gemorst.’

‘Ja. Op mij,’ zei Ellis.

Hank draaide zich om en zette zijn glas op het dienblad van een langslappende ober. Hij klapte in zijn handen. ‘Oké, wie heeft er zin in een sneeuwballengevecht?’

We strompelden naar buiten en maakten sneeuwengelen vlak

voor het huis van de familie Pew en alle auto's en geüniformeerde chauffeurs die in een rij op de gasten stonden te wachten. Ik maakte een sneeuwbal en gooide hem tegen Ellis' borst, waarna ik gierend terug naar binnen rende.

In de grote hal hielp Ellis me de sneeuw van mijn rug en haar te vegen. Hank hing zijn jacquet over mijn blote schouders, en met z'n tweeën begeleidden ze me naar een drietal rijk geborduurde stoelen bij een brandend haardvuur. Hank, die de tegenwoordigheid van geest had gehad om mijn nertsstola onderweg naar binnen te pakken, schudde hem uit en drapeerde hem over de rand van de rozenhouten tafel voor ons. Ellis ging op zoek naar warme grogs, en ik trok moeizaam mijn handschoenen uit, die vies en doorweekt waren.

'God, kijk mij nou,' zei ik terwijl ik naar mezelf keek. 'Ik zie er niet uit.'

Mijn zijden jurk en schoenen waren verpest. Ik probeerde tevergeefs de watervlekken eruit te vegen en voelde snel of ik beide oorbellen nog in had. De handschoenen waren niet belangrijk, maar ik hoopte dat de stola gered kon worden. Zo niet, dan had ik mijn hele outfit verpest.

'Je ziet er schitterend uit,' zei Hank.

'Ik zág er schitterend uit,' jammerde ik.

Ik had de hele middag in Salon Antoine gezeten om mijn haar en make-up te laten doen en twee dagen lang bijna niets gegeten, zodat mijn jurk soepel zou vallen. Hij was van prachtige granaatappelrode zijde, net als mijn schoenen. Hij kleurde bij mijn verlovingsring met robijn, en mijn groene ogen kwamen er mooi bij uit. Een paar dagen eerder had Ellis me de jurk en schoenen geschonken, en vóór het feest had ik mezelf als een flamencodanseres aan hem gepresenteerd en pirouettes gedraaid, waarbij de rok omhoog was gezwaaid. Hij toonde zich verrukt, maar ik voelde een bekende steek van verdriet toen ik me voor de zoveelste keer probeerde voor te stellen wat hij zag. Mijn echtgenoot was volslagen kleurenblind, dus moest mijn ensemble voor hem een

combinatie van grijstinten zijn. Ik vroeg me af welke en hoeveel variaties er bestonden en of ze verschillende diepten hadden. Ik kon me een wereld zonder kleur niet voorstellen.

Hank plofte neer in een stoel en liet één been over de armleuning bungelen. Hij trok zijn strikje open en maakte zijn manchetten en boord los. Hij zag eruit als een half verdronken Clark Gable.

Ik rilde in zijn jacquet en trok het strak om me heen.

Hank klopte op zijn borst en flanken. Ineens stopte hij daarmee en trok een wenkbrauw op.

‘O!’ zei ik, toen ik besepte waarnaar hij zocht. Ik haalde het pakje sigaretten uit zijn binnenzak en gaf het hem aan. Hij klapte het open en bood mij een sigaret aan. Ik schudde mijn hoofd. Hij pakte er een voor zichzelf uit en drukte het pakje weer dicht.

‘Nou, wat dachten jullie ervan?’ zei hij. Zijn ogen glinsterden schalks. ‘Zullen we een monster vangen?’

‘Mij best,’ zei ik terwijl ik met mijn hand zwaaide. ‘We nemen de eerstvolgende lijnboot.’ Dat zei ik altijd als het onderwerp ter sprake kwam, en dat was best vaak en altijd na grote hoeveelheden drank. Het was ons spelletje.

‘Het zal Ellis goed doen om even weg te zijn. Hij ziet er zo somber uit.’

‘Ellis is niet somber,’ zei ik. ‘Jij wilt alleen maar aan Violetts klauwen ontsnappen.’

‘Nietwaar,’ protesteerde hij.

‘Je hebt niet eens gemerkt dat ze wegging vanavond!’

Hank hield zijn hoofd schuin en knikte. Op dat punt moest hij me gelijk geven. ‘Ik zal haar een bloemetje sturen.’

‘Morgen in alle vroegte,’ zei ik.

Hij knikte. ‘Absoluut. Bij het kriecken van de middag. Erewoord.’

‘En ik vind dat je met haar moet trouwen. Jou moet nodig wat beschaving worden bijgebracht en ik heb behoefte aan vriendschap. Ik heb alleen jou en Ellis.’

Hij greep naar zijn hart, alsof hij dodelijk getroffen was. ‘En wat zijn wij dan, gehakte lever?’

‘De meest exquise foie gras. Maar even serieus: hoe lang laat je haar nog wachten?’

‘Dat weet ik niet. Ik weet niet of ik klaar ben om beschaafd te worden. Maar als ik zo ver ben, is de eer aan Violet. Dan mag ze een prachtig porseleinen servies uitzoeken.’

Terwijl ik mijn drankje neerzette, ving ik weer een glimp op van mijn jurk en schoenen. ‘Misschien ben ik degene die beschaafd moet worden. Wil je alsjeblieft met haar trouwen?’

‘Zeg, wat is dit voor hinderlaag?’ Hij tikte met zijn sigaret op het sigarettenpakje en stak hem tussen zijn lippen. Uit het niets verscheen een bediende om hem aan te steken.

‘Hm, bedankt,’ zei Hank terwijl hij inhaleerde. Hij leunde achterover en liet de rook van zijn mond naar zijn neus dwarrelen in een wervelende witte sliert, die hij vervolgens opnieuw inhaleerde. ‘De Ierse waterval’ noemde hij dat trucje. ‘Als ik met haar trouw, is alle hoop verloren voor Ellis en mij, want dan gaan jullie tegen ons samenspannen.’

‘Dat kan helemaal niet,’ zei ik. ‘De man-vrouwverdeling is dan gelijk.’

‘Tussen de seksen is de verdeling nooit gelijk. Jij spant helemaal in je eentje samen tegen Ellis en mij.’

‘Nietwaar!’

‘Jawel. Ook nu, op dit moment, door me in de huwelijksval te lokken. Het is de ultieme vrouwelijke samenzwering. Jullie doen er allemaal aan mee. Persoonlijk snap ik niet waarom er zoveel drukte om wordt gemaakt.’

Ellis kwam weer aangelopen, gevolgd door een ober die stommende kristallen glazen met oortjes op de tafel voor ons zette. Ellis plofte neer in een stoel.

Hank legde zijn sigaret in een asbak en pakte zijn grog op. Hij blies de stoom eraf en nam voorzichtig een slok. ‘Zeg, Ellis. Onze lieve meid hier zegt net dat we op reis moeten gaan,’ zei hij. ‘Een plesiosaurus zoeken.’

‘Tuurlijk,’ zei Ellis.